

FIȘA DISCIPLINEI

Elaborarea disertației / The Making and the Presentation of the Dissertation

Anul universitar 2026-2027

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca
1.2. Facultatea	de Teologie Ortodoxă
1.3. Departamentul	de Teologie Ortodoxă
1.4. Domeniul de studii	Arte Vizuale
1.5. Ciclul de studii	Masterat
1.6. Programul de studii / Calificarea	Artă creștină
1.7. Forma de învățământ	Învățământ cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Elaborarea disertației			Codul disciplinei	OMR4008
2.2. Titularul activităților de curs	Prof. univ. dr. habil. Marcel Muntean				
2.3. Titularul activităților de seminar	Prof. univ. dr. habil. Marcel Muntean				
2.4. Anul de studiu	2	2.5. Semestrul	2	2.6. Tipul de evaluare	Colocviu
2.7. Regimul disciplinei	Obligatoriu	2.8. Tipul disciplinei	Disciplină de specializare (DS)		

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	1	3.3. seminar/ laborator/ proiect	3
3.4. Total ore din planul de învățământ		din care: 3.5. curs		3.6 seminar/laborator	36
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					10
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					48
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					38
Tutoriat (consiliere profesională)					2
Examinări					2
Alte activități					2
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				102	
3.8. Total ore pe semestru				150	
3.9. Numărul de credite				6	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	
4.2. de competențe	Cunoștințe de bază în specialitate

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sală de curs/ atelier dotat cu șevalete și mese pentru pictură/desen
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Sala de curs/atelier dotat cu șevalete și mese pentru pictură/desen

6.1. Competențele dobândite în urma absolvirii programului de studii (se preiau din planul de învățământ)¹

¹ Se vor prelua din Planul de învățământ al programului de studii acele competențe profesionale și/sau transversale la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa disciplinei. Pentru fiecare competență se va prelua întregul enunț, inclusiv codul competenței, cu formularea care apare în planul de

Competențe profesionale	
Codul competenței	Competență
CP1	Contextualizează activitatea artistică Contextualizes the artistic activity
CP3	Definește abordarea artistică Defines the artistic approach
CP17	Analizează fiecare etapă a procesului creativ Analyzes each stage of the creative process
Competențe transversale	
Codul competenței	Competență
CT1	Organizează informații, obiective și resurse Organizes information, objects, and resources
CT2	Se exprimă într-un mod creativ Expresses themselves in a creative way

6.2. Rezultatele învățării specifice programului de studii (se preiau din planul de învățământ)²

Rezultatele învățării vizate prin disciplină		
Codul competenței	Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)	Abilități academice specifice (Specific academic skills)
CP3	1. Absolventul cunoaște fundamentele teologice și estetice ale abordărilor stilistice și conceptuale. 1. The graduate knows the theological and aesthetic foundations of stylistic and conceptual approaches.	1. Absolventul redactează texte de prezentare (artist statements) care explicitează opțiunile sale iconografice și stilistice. 1. The graduate writes presentation texts (artist statements) that explain their iconographic and stylistic choices.
CP5	2. Absolventul cunoaște sursele de documentare biblice, liturgice, patristice și iconografice relevante. 2. The graduate knows relevant biblical, liturgical, patristic and iconographic documentation sources.	2. Absolventul identifică, colectează și organizează materialele de referință necesare unui proiect. 2. The graduate identifies, collects and organises the reference materials needed for a project.
CP6	3. Absolventul cunoaște principiile compoziției, cromaticii și simbologiei în arta creștină. 17. The graduate knows the principles of composition, colour and symbolism in Christian art.	3. Absolventul concepe și realizează opere de artă creștină (icoane, pictură murală, vitralii, mozaic). 3. The graduate conceives and creates works of Christian art (icons, mural painting, vitralii, mozaic).
CP9	4. Absolventul cunoaște limbajul picturii de șevalet și tradițiile stilistice relevante. 4. The graduate knows the language of easel painting and the relevant stylistic traditions.	4. Absolventul creează lucrări originale cu tematică sacră sau inspirată de tradiția creștină. 4. The graduate creates original paintings with sacred themes or inspired by the Christian tradition.
CP10	5. Absolventul cunoaște materialele și tehnicile de pictură utilizate în arta creștină. 5. The graduate knows the materials and painting techniques used in Christian art.	5. Absolventul aplică în mod adecvat tehnici de pictură tradiționale și contemporane. 5. The graduate appropriately applies traditional and contemporary painting techniques.

7. Rezultatele învățării specifice disciplinei

Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)
1. Absolventul cunoaște terminologia de specialitate utilizată atât în teologie, cât și în arta plastică, vocabularul specific artei creștine.

învățământ, fără modificări. Dacă nu se preia nici o competență din oricare din cele două categorii, se șterge linia din tabel aferentă acelei categorii.

² Se menționează rezultatele învățării specifice programului de studiu la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa. Enunțurile, preluate fără modificări din Planul de învățământ în funcție de tipul disciplinei (DF/DS/DC) se trec în dreptul competenței asociate.

2. Absolventul cunoaște normele de scriere academică și metodologia cercetării științifice în procesul de realizare a unui proiect masteral.
3. Absolventul cunoaște tehnicile tradiționale de creație și poate înțelege contextul lor în evoluția artei creștine.
4. Absolventul cunoaște și înțelege alegerile artistice și tehnice în procesul realizării unei lucrări de artă/icoană, integrând elemente de tradiție și de rigoare teologică în lucrarea finală.
Abilități academice specifice (Specific academic skills)
1. Absolventul este capabil să analizeze și să compare diverse curente artistice, opere de artă, raportându-le la contextul istoric, artistic și teologic.
2. Absolventul este capabil să aplice/redacteze în mod corect atât normele științifice în redactarea proiectului ales, cât și să realizeze etapele de execuție tehnică a lucrării artistice.
3. Absolventul este capabil să analizeze critic și constructiv rezultatele, redactate și practice a propriei activități de cercetare, respectiv lucrarea de disertație.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare - învățare	Observații ³
1. Alegerea temei de cercetare și stabilirea titlului.	Explicația, conversația, demonstrația, problematizarea, sistematizarea, instruirea programată.	Temele sunt propuse de cadrele didactice în colaborare cu studenții. /1 oră.
2. Creerea unei bibliografii de specialitate inițiale. Bibliografia va fi actualizată continuu.	Explicația, conversația, demonstrația, problematizarea, sistematizarea, instruirea programată.	Adecvarea în colaborare cadru didactic-student a metodologiei de cercetare științifică la tema aleasă. Întocmirea fișelor bibliografice./ 1 oră.
3. Elaborarea planului lucrării de disertație conform metodologiei de cercetare științifică a universității.	Explicația, conversația, demonstrația, problematizarea, sistematizarea, instruirea programată.	Discuții student -îndrumător referitoare la folosirea bibliografiei indicate/ 1 oră.
4. Documentarea și cercetarea bibliografiei online în surse muzeale/biblioteci virtuale, etc.	Explicația, conversația, demonstrația, problematizarea, sistematizarea, instruirea programată.	Discuții student -îndrumător referitoare la folosirea bibliografiei indicate/ 1 oră.
5. Elaborarea studiilor, desenelor pregătitoare în vederea execuției lucrărilor practice.	Explicația, conversația, demonstrația, problematizarea, sistematizarea, instruirea programată.	Cercetare asistată/ Exerciții practice/1 oră.
6. Redactarea lucrării științific respectând normele de citare corespunzătoare universității.	Explicația, conversația, demonstrația, problematizarea, sistematizarea, instruirea programată.	Discuții student -îndrumător referitoare la folosirea bibliografiei indicate și a normelor de citare/1 oră.
7. Procesul de scriere a lucrării verificat de coordonator și asigurarea progresului./ Concomitent se continuă cu transpunerea practică (icoană, tablou, mozaic, frescă etc) și realizarea etapelor de execuție.	Explicația, conversația, demonstrația, problematizarea, sistematizarea, instruirea programată.	Elemente specifice de elaborare a analizelor de etapă/Executarea lucrării practice./ 1 oră.
8. Corelarea părții de scriere academică a textului cu lucrarea practică. Participări la sesiuni de comunicări științifice, referate, capitole ale cercetării.	Explicația, conversația, demonstrația, problematizarea, sistematizarea, instruirea programată.	Elemente specifice de elaborare a analizelor de etapă/Executarea lucrării practice./ 1 oră.
9. Reluarea și definitivarea corelării textului disertației cu lucrarea practică prin asigurarea contribuției științifice.	Explicația, conversația, demonstrația, problematizarea, sistematizarea, instruirea programată.	Elaborarea lucrării scrise,elemente legate de stilul scrierii./2 ore.
10. Executarea lucrării practice cu asigurarea notei de originalitate.	Explicația, conversația, demonstrația, problematizarea, sistematizarea, instruirea programată.	Executarea lucrării./2 ore.

³ De exemplu aspecte organizatorice, recomandări pentru studenți, aspecte specifice legate de curs/seminar cum ar fi invitarea unor practicieni în domeniu etc.

11. Etapa de corectare și finalizării a lucrării științifice. Verificarea similitudinilor prin sistemul antiplagiat.	Explicația, conversația, demonstrația, problematizarea, sistematizarea, instruirea programată.	Aspecte definitorii a lucrării de disertație./2 ore.
12. Pregătirea materialelor în vederea susținerii lucrării de disertație. Prezentarea conclusivă a rezultatelor cu evidențierea unor perspective posibile de continuare a cercetării. Dimensiunea interdisciplinară. Realizarea PowerPoint în vederea susținerii./Vernisarea lucrării practice.	Explicația, conversația, demonstrația, problematizarea, sistematizarea, instruirea programată.	Aspecte finale practice în vederea prezentării rezultatelor cercetării științifice și a lucrării practice./2 ore.

Bibliografie

1. Bibliografia recomandată de către coordonatorul științific sau cea considerată relevantă de către masterand, în funcție de tema de cercetare aleasă.
2. Literatura specifică a metodologiei de elaborare, redactare și prezentare a unei lucrări științifice:
3. Literatură de specialitate.
 - 2.1. Pr.conf.univ.dr. Emilian-Iustinian Roman, *Ghid de redactare a lucrărilor de licență și disertație - Drept canonic ortodox. Administrație și legislație bisericească*, Performantica, Iași, 2016, III-18636.
 - 2.2. Ilie Rad, *Cum se scrie un text științific. Disciplinele umaniste*, ediția a II-a revăzută și adăugită, Colecția Collegium. Practic, Editura Polirom, Iași, 2008, II-38850;
 - 2.3. Umberto Eco, *Cum se face o teză de licență. Disciplinele umaniste*, ediție revăzută, traducere de George Popescu, Editura Polirom, 2006, II-23004;
 - 2.4. <https://www.teologie.uaic.ro/studenti/finalizare-studii/disertatii>;
 - 2.5. <https://teologiesiviata.ro/cum-public-un-studiu>.

Bibliografie de specialitate

1. Arnheim Rudolf, *Arta și percepția vizuală*, Editura Meridiane, București, 1979;
2. Claude Frontisi, *Istoria vizuală a artei*, Editura Rao, București, 2003;
3. Constantin Prut, *Dicționar de artă modernă și contemporană*, Editura Enciclopedica, București, 2002;
4. Drăguț Vasile, *Arta românească modernă și contemporană*, Editura Meridiane, București, 1982;
5. Goethe, *Teoria culorilor*, Editura Princeps, Iași, 1995;
6. Itten Johannes, *Tehnica tabloului*, Editura Meridiane, București, 1979;
7. Leon Battista Alberti, *Despre pictură*, Editura Meridiane, București, 1969;
8. Liviu Lazarescu, *Culoarea în artă*, Editura Polirom, București, 2009;
9. M.J. Bartos, *Compoziția în pictură*, Editura Polirom, București, 2009;
10. Oprescu Gheorghe, *Considerații asupra artei moderne*, Editura Meridiane, București, 1966;

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare - învățare	Observații
1. Alegerea temei de cercetare și stabilirea titlului.	Explicația, conversația, demonstrația, problematizarea, sistematizarea, instruirea programată.	Temele sunt propuse de cadrele didactice în colaborare cu studenții. /3 ore.
2. Crearea unei bibliografii de specialitate inițiale. Bibliografia va fi actualizată continuu.	Explicația, conversația, demonstrația, problematizarea, sistematizarea, instruirea programată.	Adecvarea în colaborare cadru didactic-student a metodologiei de cercetare științifică la tema aleasă. Întocmirea fișelor bibliografice./3 ore.

3. Elaborarea planului lucrării de disertație conform metodologiei de cercetare științifică a universității.	Explicația, conversația, demonstrația, problematizarea, sistematizarea, instruirea programată.	Discuții student -îndrumător referitoare la folosirea bibliografiei indicate/ 3 ore.
4. Documentarea și cercetarea bibliografiei online în surse muzeale/biblioteci virtuale, etc.	Explicația, conversația, demonstrația, problematizarea, sistematizarea, instruirea programată.	Discuții student -îndrumător referitoare la folosirea bibliografiei indicate/ 3 ore.
5. Elaborarea studiilor, desenelor pregătitoare în vederea execuției lucrărilor practice.	Explicația, conversația, demonstrația, problematizarea, sistematizarea, instruirea programată.	Cercetare asistată/ Exerciții practice/3 ore.
6. Redactarea lucrării științific respectând normele de citare corespunzătoare universității.	Explicația, conversația, demonstrația, problematizarea, sistematizarea, instruirea programată.	Discuții student -îndrumător referitoare la folosirea bibliografiei indicate și a normelor de citare/3 ore.
7. Procesul de scriere a lucrării verificat de coordonator și asigurarea progresului./ Concomitent se continuă cu transpunerea practică (icoană, tablou, mozaic, frescă etc) și realizarea etapelor de execuție.	Explicația, conversația, demonstrația, problematizarea, sistematizarea, instruirea programată.	Elemente specifice de elaborare a analizelor de etapă/Executarea lucrării practice./ 3 ore.
8. Corelarea părții de scriere academică a textului cu lucrarea practică. Participări la sesiuni de comunicări științifice, referate, capitole ale cercetării.	Explicația, conversația, demonstrația, problematizarea, sistematizarea, instruirea programată.	Elemente specifice de elaborare a analizelor de etapă/Executarea lucrării practice./ 3 ore.
9. Reluarea și definitivarea corelării textului disertației cu lucrarea practică prin asigurarea contribuției științifice.	Explicația, conversația, demonstrația, problematizarea, sistematizarea, instruirea programată.	Elemente specifice de elaborare a analizelor de etapă/Executarea lucrării practice./ 3 ore.
10. Executarea lucrării practice cu asigurarea notei de originalitate.	Explicația, conversația, demonstrația, problematizarea, sistematizarea, instruirea programată.	Executarea lucrării./ 3 ore.
11. Etapa de corectare și finalizării a lucrării științifice. Verificarea similitudinilor prin sistemul antiplagiat.	Explicația, conversația, demonstrația, problematizarea, sistematizarea, instruirea programată.	Aspecte definitorii a lucrării de disertație./ 3 ore.
12. Pregătirea materialelor în vederea susținerii lucrării de disertație. Prezentarea conclusivă a rezultatelor cu evidențierea unor perspective posibile de continuare a cercetării. Dimensiunea interdisciplinară. Realizarea PowerPoint în vederea susținerii./Vernisarea lucrării practice.	Explicația, conversația, demonstrația, problematizarea, sistematizarea, instruirea programată.	Aspecte finale practice în vederea prezentării rezultatelor cercetării științifice și a lucrării practice./ 3 ore.

Bibliografie

11. Bibliografia recomandată de către coordonatorul științific sau cea considerată relevantă de către masterand, în funcție de tema de cercetare aleasă.
12. Literatura specifică a metodologiei de elaborare, redactare și prezentare a unei lucrări științifice:
13. Literatură de specialitate.
 - 2.1. Pr.conf.univ.dr. Emilian-Iustinian Roman, *Ghid de redactare a lucrărilor de licență și disertație - Drept canonic ortodox. Administrație și legislație bisericească*, Performantica, Iași, 2016, III-18636.
 - 2.2. Ilie Rad, *Cum se scrie un text științific. Disciplinele umaniste*, ediția a II-a revăzută și adăugită, Colecția Collegium. Practic, Editura Polirom, Iași, 2008, II-38850;
 - 2.3. Umberto Eco, *Cum se face o teză de licență. Disciplinele umaniste*, ediție revăzută, traducere de George Popescu, Editura Polirom, 2006, II-23004;
 - 2.4. <https://www.teologie.uaic.ro/studenti/finalizare-studii/disertatii>;
 - 2.5. <https://teologiesiviata.ro/cum-public-un-studiu>.

Bibliografie de specialitate

1. Arnheim Rudolf, *Arta și percepția vizuală*, Editura Meridiane, București, 1979;

2. Claude Frontisi, *Istoria vizuală a artei*, Editura Rao, București, 2003;
3. Constantin Prut, *Dicționar de artă modernă și contemporană*, Editura Enciclopedica, București, 2002;
4. Drăguț Vasile, *Arta românească modernă și contemporană*, Editura Meridiane, București, 1982;
5. Goethe, *Teoria culorilor*, Editura Princeps, Iași, 1995;
6. Itten Johannes, *Tehnica tabloului*, Editura Meridiane, București, 1979;
7. Leon Battista Alberti, *Despre pictură*, Editura Meridiane, București, 1969;
8. Liviu Lazarescu, *Culoarea în artă*, Editura Polirom, București, 2009;
9. M.J. Bartos, *Compoziția în pictură*, Editura Polirom, București, 2009;
10. Oprescu Gheorghe, *Considerații asupra artei moderne*, Editura Meridiane, București, 1966;

9. Evaluare

Tip activitate	9.1 Criterii de evaluare ⁴	9.2 Metode de evaluare ⁵	9.3 Pondere din nota finală
9.4 Curs	Verificarea cunoașterii, aplicării canoanelor caracteristice artei creștine	Evaluare practică	40%
	Verificare pe parcurs	Elaborarea unei lucrări caracteristice cercetării științifice	50%
9.5 Seminar/laborator	Activitate la seminar	Implicare în dezbateri seminariale	10%
9.6 Standard minim de promovare			
<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea elementelor de ordin iconografic din spațiul răsăritean și apusean. • Aplicarea normele științifice în redactarea proiectului ales, cât și să realizeze etapele de execuție tehnică a lucrării artistice. 			

10. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)⁶

		Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă
---	---	--

⁴ Criteriile de evaluare trebuie să reflecte direct rezultatele învățării vizate la nivel de program de studii, respectiv la nivel de disciplină. Mai concret, se evaluează achizițiile de învățare menționate în rezultatele anticipate ale învățării.

⁵ Se recomandă stabilirea atât a metodelor de evaluare finală, cât și a strategiei de evaluare pe parcurs.

⁶ Selectați o singură etichetă, cea care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivește cel mai bine disciplinei. Dacă disciplina tratează tema dezvoltării durabile la modul general (de ex. prin prezentarea/introducerea cadrului general al dezvoltării durabile etc.) atunci se poate alocă eticheta generală de Dezvoltare Durabilă. Dacă niciuna dintre etichete nu descrie disciplina, selectați ultima opțiune: „Nu se aplică nici o etichetă”.

								
								
								Nu se aplică nici o etichetă
								

Data completării:

...

Semnătura titularului de curs

.....

Semnătura titularului de seminar

.....

Data avizării în departament:

...

Semnătura directorului de departament

.....